

عنوان مقاله:

شواهد زمین شناسی و زمین ریخت شناسی مبنی بر فعالیت گسله های بخش شمالی ساوه (ایران مرکزی)

محل انتشار:

فصلنامه علوم و مهندسی زلزله، دوره 5، شماره 4 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

محمد رضا عباسی - پژوهشکده زلزله شناسی، پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله، تهران

لیلا مهشادنیا - پژوهشکده زلزله شناسی، پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله، تهران

خلاصه مقاله:

شهرستان های قم و ساوه از دیدگاه زمین شناسی در محل پیوند دو ایالت لرزه زمین ساختی ایران مرکزی و البرز قرار دارد. از گسله های فعالی که در این منطقه معرفی شده اند می توان به گسله کوشک نصرت اشاره کرد. در راستای این گسله تاکنون زمین لرزه دستگاهی و یا تاریخی گزارش نشده است. این گسله از دو روند نزدیک به خاوری- باختری و شمال باختری شکل گرفته است و بیشترین بخش آن از میان توده های سنگی با سن های مزوزوئیک و ائوسن می گذرد. بخش کوچکی از این گسله آبرفت های جوان (پلاستوسن بالایی) را متأثر می کند. برای مشخص شدن فعالیت زمین ساختی این گسله برای محاسبات خطر، افزون بر پیمایش های میدانی روش های دیگری به کار گرفته شده اند. بر اساس مطالعات وضعیت تنش به روش زمین ساختی و لرزه ای شاهدی بر فعالیت بخش خاوری- باختری گسله به دست نمی آید. برداشت های میدانی و مطالعه زهکش ها به طور مشخص نشان دهنده ی راستالغز بودن این گسله با مولفه راست بر است که با جهت تنش به دست آمده همخوانی ندارد. روش های دیگری چون شاخص های مورفومتریک (شاخص هیپسومتری و شیب رودخانه) نیز یافته بالا را تایید می کنند. پرسش بعدی که در ارتباط به بخش خاوری- باختری گسله کوشک نصرت مطرح می شود ارتباط احتمالی آن با پایانه شمال باختری گسله سیاه کوه است که در جنوب شهر تهران قرار می گیرد. با تکیه بر یافته های مورفوتکتونیک و عکس های ماهواره ای به نظر می رسد که پیوندی میان این دو گسله وجود داشته باشد؛ هرچند که پیگیری این گسله به صورت یک خط واحد بر روی عکس های ماهواره ای مشخص نیست اما می تواند گسله از خطوط ناپیوسته همراه با تداخل دو روند گسلی خاوری- باختری و شمال باختری از گسله کوشک نصرت (بخش خاوری- باختری آن) تا گسله سیاه کوه تشکیل شده باشد.

کلمات کلیدی:

ایران مرکزی، گسله کوشک نصرت، روش برگشتی، تنسور تنش، شاخص های مورفومتریک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1305058>

